

Prima instanță: V. Mihaila

Instanța de apel: V. Pruteanu, Iu. Cimpoi, A. Pahopol

DECIZIE

18 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas, Tamara Chișca-Doneva

Elena Covalenco, Dumitru Mardari

examinînd, fără citarea părților, recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio",

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Culicov Liliana împotriva Societății cu răspundere limitată "Adi Studio" privind încasarea datoriei rezultată din contracte de împrumut și cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" împotriva Lilianeii Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, prin care a fost menținută fără modificări hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 martie 2014 și hotărîrea suplimentară din 28 martie 2014,

a c o n s t a t a t:

La data de 12 martie 2012 Culicov Liliana s-a adresat cu acțiune împotriva Societății cu răspundere limitată "Adi Studio", solicitînd prin cererea inițială și cererea de concretizare a cerințelor din 30 decembrie 2013, încasarea sumei de 193 700 euro datoriei rezultată din contractul de împrumut, dobînda de întîrziere pentru perioada din 06 aprilie 2009 - 29 decembrie 2013 și a cheltuielilor de judecată (f.d.3-5 vol. I, f.d.73-74 vol. II).

A indicat că, la 02 februarie 2007 a încheiat cu Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" contractul de împrumut, în baza căruia i-a dat un împrumut în sumă de 15 000 euro fără dobîndă, cu termen de rambursare 01 aprilie 2007. Ulterior, i-a dat cu împrumut: 46 000 euro conform contractului de împrumut din 19 martie 2007; 47 000 euro conform contractului de împrumut din 20 martie 2007; 46 200 euro conform contractului de împrumut din 28 martie 2007; 39 500 euro conform contractului de împrumut din 03 aprilie 2007, iar în total 193 700 euro. Potrivit pct. 1.2 al contractelor menționate pârâtul s-a obligat să-i restituie sursele împrumutate în termen de cinci zile

din momentul înstrăinării utilajului și a altor bunuri procurate din mijloacele bănești împrumutate.

La solicitările sale de a restitui banii pârâtul motiva că a procurat alt utilaj și bunuri, pe care încă nu le-a înstrăinat, garantându-i executarea obligațiunilor contractuale. În luna aprilie 2009 a expirat ultimul termen de restituire a sumelor împrumutate, la care pârâtul i-a confirmat imposibilitatea restituirii, motivând prin faptul că nu dispune de surse bănești. Susține că anume la 06 aprilie 2009 a expirat termenul de scadență de cinci zile de la momentul înstrăinării bunurilor și din acest moment pârâtul se consideră în întârziere, iar expedierea somației nu a avut nici un rezultat.

Afirmă că pârâtul este obligat să-i restituie datoria rezultată din contractul de împrumut, precum și dobânda de întârziere prevăzută de art. 619 Cod civil.

La data de 19 decembrie 2013 Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” a depus o acțiune reconvențională împotriva Lilianeî Culicov, solicitînd declararea nulității contractelor de împrumut încheiate la 02 februarie 2007, 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007 și 03 aprilie 2007 și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.131-136 Vol. II).

A indicat că, la începutul anului 2007 Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” în persoana vice directorului Zberea Ivan, Culicov Liliana și Josan Andrei au ajuns la o înțelegere verbală de a desfășura o activitate de antreprenoriat în cadrul Societății cu răspundere limitată „Vudpecher”, avînd scopul dezvoltării carierilor de zăcăminte, proprietarul cărora era Culicov Anatolii, soțul Lilianeî Culicov, care a propus crearea și începerea producerii sticlei solide lichide bazate pe materia primă extrasă din cariere.

Culicov Anatolii și-a asumat finanțarea acestei afaceri. În baza acestei înțelegeri Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” urma să procure utilaj pentru lucrări de excavație și încărcare, care ulterior să fie introdus în fondul statutar al Societății cu răspundere limitată „Vudpecher” în calitate de cotă-parte.

Dat fiind că achitarea utilajului a fost promisă de Culicov Liliana, întru asigurarea faptului că, Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” va putea să-și onoreze obligațiile față de partenerii de peste hotare în termenii necesari, s-a solicitat întocmirea contractelor prin care Culicov Liliana să-și asume obligațiunea de finanțare a afacerii. Culicov Anatolii, cu care de fapt au fost purtate toate negocierile privitor la activitatea de antreprenoriat, a solicitat ca în contractele de împrumut să fie indicată Culicov Liliana, ca persoană care acordă împrumutul, tot ea fondator al Societății cu răspundere limitată „Vudpecher”.

Astfel, vice directorul Societății cu răspundere limitată „Adi Studio”, Zberea Ivan a întocmit cinci contracte de împrumut, identice după conținut, cu indicarea reclamantei/pârtei Culicov Liliana în calitate de împrumutător și Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” în calitate de împrumutat, pe care le-a semnat și le-a transmis lui Culicov Anatolie pentru a fi semnate de Culicov Liliana și ultima să-i transmită cu împrumut conform contractelor de împrumut: din 02 februarie 2007 suma de 15 000 euro, din 19 martie 2007 suma de 46 000 euro, din 20 martie 2007 suma de 47 000 euro, din 28 martie 2007 suma de 46 200 euro, din 03 aprilie 2007 suma de 39 500 euro. Însă după transmiterea contractelor pentru semnare, Culicov Liliana a declarat că nu dispune de mijloace bănești pentru transmitere conform contractelor, din care motiv

finanțarea achiziționării utilajului a fost efectuată de către Josan Andrei, fapt confirmat prin descifrarea contului întreprinderii pe anul 2007 și raportul nr.03 din 26 februarie 2013 de constatare a activității economico-financiare pentru anul 2007, întocmit de Societatea de audit „Consulting-Modem” Societatea cu răspundere limitată.

Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” și-a îndeplinit obligațiunile de procurare a utilajului, însă din motivul pierderii interesului economic de parteneriat, a vândut cota-parte din fondul statutar al Societății cu răspundere limitată „Vudpecher” asociaților Culicov Liliana și Josan Andrei.

Culicov Liliana cu toate că a asigurat Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” că va distruge contractele de împrumut rămase la ea, cu rea-credință s-a folosit de aceste contracte, și a înaintat prezenta acțiune privind încasarea împrumutului, care de fapt nu a executat obligația de predare a banilor și nu dispune de probe ce ar confirma introducerea banilor pe contul Societății cu răspundere limitată „Adi Studio”.

Consideră că contractele de împrumut încheiate cu Culicov Liliana urmează a fi declarate nule în temeiul art. 221 alin. (1) Cod civil, ca încheiate fără intenția de a produce efecte juridice.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 03 martie 2014 acțiunea inițială a fost admisă parțial. S-a încasat de la Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” în beneficiul Liliane Culicov suma de 178 700 euro, datoria rezultată din contractele de împrumut și suma de 95 359,74 euro dobânda de întârziere, în total suma de 274 059,74 euro sau echivalentul în valută națională la momentul executării și cheltuieli de judecată în mărime de 5000 lei. În rest, acțiunea s-a respins. S-a încasat de la Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 69 850 lei (f.d.211-217 vol.II).

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 martie 2014 s-a respins cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” împotriva Liliane Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut (f.d.224-226 vol.II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” s-a respins ca neîntemeiat, s-a menținut fără modificări hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 martie 2014 și hotărârea suplimentară din 28 martie 2014 (f.d.136-146 vol.II).

La 09 decembrie 2014, recurentul Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 martie 2014, a hotărârii suplimentare din 28 martie 2014 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, solicitând casarea acestora, cu adoptarea unei noi decizii prin care să fie respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Culicov Liliana împotriva Societății cu răspundere limitată „Adi Studio” privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și să fie admisă cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” împotriva Liliane Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut.

În motivarea recursului, a indicat că actele judecătorești contestate sunt ilegale și neîntemeiate, iar concluziile instanțelor investite cu judecarea fondului sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind interpretată în mod eronat legea și aplicate eronat normele de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs consideră că recurentul, declarând recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, la data de 09 decembrie 2014 s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, judecând recursul în limitele prevăzute de lege, consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, decizia instanței de apel, hotărârea din 03 martie 2014 și hotărârea suplimentară din 28 martie 2014 a instanței de fond urmează a fi casate, pronunțând o nouă hotărâre de respingere a cererii inițiale și de admitere a cererii reconvenționale conform următoarelor.

În conformitate cu art. 445 alin. (1), lit. b) Cod de Procedură Civilă instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată "Adi Studio", Culicov Liliana, concretizându-și cerințele, a solicitat încasarea din contul pîrîtului a sumei de 193 700 euro datorată rezultată din contractul de împrumut, dobînda de întârziere pentru perioada din 06 aprilie 2009-29 decembrie 2013 și a cheltuielilor de judecată, iar Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” a depus o acțiune reconvențională împotriva Lilianei Culicov, solicitînd declararea nulității contractelor de împrumut încheiate și încasarea cheltuielilor de judecată.

Judecînd pricina în cauză, prima instanță a admis parțial acțiunea și a încasat de la Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" în beneficiul Lilianei Culicov suma de 178 700 euro, datorată rezultată din contractele de împrumut și 95 359,74 euro dobînda de întârziere, în total suma de 274 059,74 euro sau echivalentul în valută națională la momentul executării și cheltuieli de judecată în mărime de 5000 lei. În rest, acțiunea s-a respins. S-a încasat de la Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 69 850 lei.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 martie 2014 s-a respins cererea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" împotriva Lilianei Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio", instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii apelului și menținerii fără modificări a actelor judecătorești pronunțate de instanța de fond.

Cu referire la cele invocate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează, că decizia instanței de apel, hotărârea din 03 martie 2014 și hotărârea suplimentară din 28 martie 2014 a instanței de fond urmează a fi casate, fiind dată o apreciere greșită circumstanțelor de fapt și de drept invocate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 130 alin. (1-3) Codul de procedură

civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Potrivit termenelor Convenției, respectarea prevederilor art.6§1 din Convenție, referitoare la caracterul echitabil al procesului vizează inclusiv evaluarea probelor.

Astfel, în hotărîrea Vlasia Grigore Vasilescu vs România din 08 iunie 2006, CtEDO a menționat că: ”deși art.6§1 nu reglementează admisibilitatea și forța probantă a mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, el instituie în sarcina tribunalelor o obligație de a efectua examinarea lor efectivă, fără a-i prejudicia relevanța (cauza Van der Hunk împotriva Olandei 19 aprilie 1994, seria A, nr.228, p.19 §59). Fără a cere un răspuns detaliat fiecărui argument al reclamantului, această obligație impune, totuși, ca partea vătămată să se poată aștepta la un răspuns specific și explicit la mijloacele decisive pentru soluționarea procedurii în cauză (cauza Ruiz Totija și Hiro Banani împotriva Spaniei, 09 decembrie 1994).

La fel, Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6§1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor. Întrucât Convenția nu are drept scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (hotărîrea Artico împotriva Italiei, din 13 mai 1980, seria A, nr. 37, p. 16, §33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real ”ascultate”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată (hotărîrea Albina vs România din 28 iulie 2005).

Din materialele dosarului s-a stabilit, că conform contractului de împrumut fără dobîndă din 02 februarie 2017, Culicov Liliana în calitate de împrumutător și-a asumat obligațiunea de a transmite Societății cu răspundere limitată ”Adi Studio” reprezentată de Ivan Zberea, în calitate de împrumutat suma de 15 000 euro, echivalentul de a 251 250 lei, în termen de 5 zile bancare din data semnării contractului (pct.2.1.din contract), iar Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio” și-a asumat obligația de a restitui suma respectivă cel tîrziu la data de 01 aprilie 2007 (f.d.6 vol.I).

Ulterior, conform contractelor de împrumut fără dobîndă: din 19 martie 2007 părțile au convenit asupra sumei împrumutului în mărime de 46 000 euro; din 20 martie 2007 - suma de 47 000 euro; din 28 martie 2007 - suma de 46 200 euro; 03 aprilie 2007 - suma de 39 500 euro (f.d.7-10 vol.I).

Condițiile stipulate în contractele de împrumut sunt identice, și conform pct.2.1. este prevăzut că împrumutătorul Culicov Liliana își asumă obligația de a transmite mijloacele financiare care fac obiectul contractului în termen de 5 zile bancare din data semnării contractului, iar în pct.2.2. împrumutatul Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio” și-a asumat obligația de a restitui împrumutul în termen de 5 zile din momentul vînzării utilajului și recepționării mijloacelor bănești pe contul de decontare.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți

(împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În sensul normei citate, este de înțeles că contractul de împrumut reprezintă o înțelegere (acord) conform căreia împrumutătorul se obligă să dea în proprietate împrumutatului bani sau alte bunuri fungibile, iar ultimul se obligă să restituie aceeași sumă de bani sau bunuri de același gen, calitate sau cantitate.

La fel, contractul de împrumut, fiind un contract real, impune condiția ca în cazul împrumuturilor bănești predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în așa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, momentul transmiterii banilor în baza unui contract de împrumut urmează a fi stabilit de părțile contractante deoarece, în cazul în care în contract este expres prevăzută transmiterea banilor în momentul încheierii lui, contractul în cauză servește drept dovadă de transmitere a banilor, iar în cazul în care în contract este stipulată transmiterea banilor din momentul încheierii lui, părțile sînt obligate să prezinte probe referitor la transmiterea banilor.

În speță, conform pct.2.1.din contractele de împrumut litigioase, este prevăzut că împrumutătorul Culicov Liliana își asumă obligația de a transmite mijloacele financiare care fac obiectul contractului în termen de 5 zile bancare din data semnării contractului.

Or, doar semnarea contractului de împrumut fără a exista dovada transmiterii mijloacelor bănești nu demonstrează, în mod incontestabil, și existența raporturilor juridice între părți, părțile fiind obligate să probeze faptul transmiterii banilor.

Potrivit declarațiilor intimei Culicov Liliana suma de 46 000 euro conform contractului de împrumut din 19 martie 2007; suma de 47 000 euro conform contractului de împrumut din 20 martie 2007; suma de 46 200 euro conform contractului de împrumut din 28 martie 2007; suma de 39 500 euro conform contractului de împrumut din 03 aprilie 2007; în total suma de 193 700 euro au fost transmiși lui Zberea Ivan în termenul stabilit în contract și de către acesta au fost depuși în contabilitatea întreprinderii, însă nu a fost specificat că împrumutător este Culicov Liliana, dar a fost menționat Zberea Ivan în calitate de împrumutător.

În conformitate cu art.3 alin. (1), art. 17 alin. (1,7), art. 18 lit. c), art. 19 alin.(1,2) al Legii contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007, prin document primar se înțelege confirmare documentară (pe suport de hîrtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operațiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment. Deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic. Creanțele și datoriile pe termen scurt se înregistrează în contabilitate la valoarea nominală, iar creanțele și datoriile pe termen lung – la valoarea scontată, în conformitate cu cerințele standardelor de contabilitate. Contabilitatea creanțelor și datoriilor se ține pe categorii, clienți, furnizori, alți debitori și creditori. Ciclul contabil al entității cuprinde reflectarea informațiilor în conturile contabile. Faptele economice se contabilizează în baza documentelor primare și centralizatoare. Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunii, iar

dacă aceasta este imposibil – nemijlocit după efectuarea operațiunii sau după producerea evenimentului.

Conform actului de control fiscal al Inspectoratului Fiscal de Stat din 27 martie 2013, prelungit pe formularul 5-658886 din 27 martie 2013, în urma controlului fiscal nr.11444 din 07 februarie 2013, efectuat la fața locului prin metoda verificării totale la Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio” (f.d.58-66 vol. III), precum și conform declarațiilor martorului Maliovna Ludmila Petru, inspector principal în cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat audiată la urmărirea penală, conform ordonanței de clasare a cauzei penale din 22 august 2013 (f.d.6-20 vol.II) este concluzionat că, conform documentelor prezentate la control ”Adi Studio” Societatea cu răspundere limitată nu a încheiat contracte de împrumut cu persoane fizice Culicov Liliana, Culicov Anatolie și la evidența întreprinderii nu figurează și nu este luată la evidența contabilă suma de 287 270 euro în baza cărorva contracte de împrumut între Culicov Anatolie sau Culicov Liliana și nu a fost posibil de identificat utilizarea mijloacelor financiare.

Aceeași concluzie se desprinde, inclusiv și din raportul nr.03 din 26 februarie 2013 de constatare a activității economico-financiare ”Adi Studio” Societatea cu răspundere limitată pentru anul 2007 întocmit de Societatea de audit „Consulting-Modem” Societatea cu răspundere limitată, anexat la materialele dosarului, conform căruia s-a stabilit că, raportul financiar pentru anul 2007 corespunde cu Cartea Mare și registrele contabile la acest compartiment în conformitate cu Legea Contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007 și operațiunile economico-financiare privind contractele de împrumut la ”Adi Studio” Societatea cu răspundere limitată au fost oglindite în evidența contabilă (f.d.137-140 vol.II).

De asemenea, conform cartelei contului 513 pentru anul 2007 a societății comerciale recurente se deduce că, Zberea Ivan a depus în casa întreprinderii: conform dispoziției de încasare nr.0069 din 19 martie 2007 suma de 767 280 lei în baza contractului de împrumut din 19 martie 2007; conform dispoziției de încasare nr.0072 din 20 martie 2007 suma de 782 550 lei în baza contractului de împrumut din 20 martie 2007; conform dispoziției de încasare nr.0081 din 29 martie 2007 suma de 846224 lei în baza contractului de împrumut din 29 martie 2007; conform dispoziției de încasare nr.0086 din 04 aprilie 2007 suma de 650 960 lei în baza contractului de împrumut din 04 aprilie 2007; conform dispoziției de încasare nr.0121 din 14 mai 2007 suma de 700 000 lei în baza contractului de împrumut din 14 mai 2007 (f.d.141-142 vol.II).

Iar, conform aceluiași act de control fiscal menționat supra s-a conchis că, la situația din 31 decembrie 2012 întreprinderea a rambursat împrumutul primit de la Zberea Ivan în sumă deplină, neînregistrând datorii (f.d.61 vol.III).

La adoptarea soluției de admitere a cerințelor intimetei Culicov Liliana, instanța de apel a concluzionat, că Zberea Ivan a depus sumele respective în casa întreprinderii în 5 cazuri, adică în număr egal cu numărul de contracte încheiate cu Culicov Liliana, la data apropiată datei încheierii contractului, în sumă transformată în valută națională a sumei în valută străină indicată în contract și că aceste probe în cumulul lor confirmă că Culicov Liliana în calitate de împrumutător întru executarea contractelor de împrumut din 02 februarie 2007, 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007 și 03 aprilie 2007 a transmis reprezentantului Societății cu răspundere limitată ”Adi Studio”, în calitate de împrumutat, sumele indicate în contractele de împrumut.

Instanța de recurs apreciază critic poziția instanțelor ierarhic inferioare investite cu judecarea fondului cauzei referitor la faptul că operațiunile economico-financiare privind contractele de împrumut încheiate între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" au fost reflectate în evidența contabilă a întreprinderii, or conform înscrisurilor anexate la materialele dosarului, din contra, se reține că la examinarea cauzei instanțele de judecată nu au ținut cont de exigențele impuse de art.17 și 19 din Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007, privind obligativitatea întocmirii documentelor primare pentru operațiunile economice ce țin de primirea mijloacelor bănești, or acestea au incidență directă pentru dovedirea operațiunilor respective, constituind documente ce urmează a fi reflectate în vederea respectării normelor legale de ținere a contabilității. Mai mult, în lipsa documentelor primare stabilite de Legea contabilității nr.113-XVI din 27 aprilie 2007, intimata Culicov Liliana nu a prezentat nici un alt înscris care ar fi confirmat executarea obligațiilor de transmitere a banilor, asumate prin contractele semnate.

Mai mult, este de menționat, că la materialele dosarului nu există nici o decizie de sancționare a organului fiscal față de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" privind ne reflectarea operațiunilor economico-financiare privind contractele de împrumut încheiate între "Adi Studio" Societatea cu răspundere limitată și Culicov Liliana.

La fel, este eronată concluzia instanței de apel, că Zberea Ivan a depus sumele respective în casa întreprinderii la data apropiată datei încheierii contractului, or conform cartei contului 513 pentru anul 2007 a societății comerciale recurente se deduce că, la rubrica destinația plății, data întocmirii contractului de împrumut nu coincide cu data contractelor de împrumut încheiate cu intimata Culicov Liliana, fapt care condiționează a deduce că aceste sunt acte juridice încheiate între diferite părți contractante.

Prin urmare, contractele încheiate între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" nu pot servi drept probă a încheierii contractelor de împrumut, deoarece acestea nu atestă transmiterea efectivă a banilor de la împrumutător la împrumutat.

Or, condiția specifică a contractului de împrumut, ce ar demonstra existența unei obligații valabile este transmiterea de către Culicov Liliana și primirea de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" a sumei solicitate, fapt ce nu rezultă, însă, din conținutul contractelor de împrumut, faptul dat nefiind demonstrat nici prin alte probe.

Pentru motivele invocate supra, instanța de recurs va respinge pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere rezultată din contractele de împrumut fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 132, art. 136 alin. (2) Codul de procedură civilă, martor poate fi orice persoană care nu are interes în proces și căreia îi sînt cunoscute, direct sau indirect, fapte referitoare la pricină. Depozițiile martorului nu pot fi considerate probă dacă el nu a cunoscut personal faptele. Solicitantul citării în judecată a unui martor este obligat să demonstreze ce fapte importante pentru soluționarea pricinii poate confirma acest martor și să comunice instanței numele și domiciliul lui. Pentru depoziții false făcute cu bună știință, pentru refuzul sau eschivarea, contrar legii, de a face depoziții, martorul răspunde în conformitate cu legislația penală, iar conform art. 130 alin. (2)

Codul de procedură civilă, nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

La materialele dosarului este prezentată Ordonanța procurorului Procuraturii mun. Chișinău din 22 august 2013 de clasare a cauzei penale începută de SCP a SUP CGP mun. Chișinău la 15 iunie 2012, pe faptul tentativei de comitere a infracțiunii de escrocherie, conform căreia s-a conchis cu certitudine că în acțiunile cet. Culicov Anatolie și a cet. Culicov Liliana, în parte, cât și ale persoanelor neidentificate în ansamblu, nu se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal (f.d.2-34 vol.II).

La baza motivației sale de admitere a acțiunii pe cererea inițială, instanța de apel a invocat concluzia admisă de organul de urmărire penală, prin care s-a dedus că martorii oculari Ludmila Dereveanco, Vladimir Livșiț și Vasiliu Ganev au afirmat ferm că soții Culicov au transmis lui Zberea Ivan sumele indicate direct în conținutul celor 5 contracte de împrumut, au specificat în detaliu când anume au avut loc aceste acțiuni și în ce circumstanțe, precum și alte detalii importante pentru caz (f.d.32 vol.II).

În contrariu, instanța de apel a apreciat critic depozițiile martorilor Josan Andrei, Panov Vitalie și Zberea Ivan, audiați la ședința instanței de apel, privitor la faptul că de facto, Culicov Liliana nu și-a onorat obligațiunea de transmitere a banilor, ultimii fiind transmiși de Josan Andrei pentru finanțarea afacerii de procurare a utilajului, cu scopul introducerii ulterioare în capitalul social al Societății cu răspundere limitată ”Vudpecher”, nefiind prezentate probe scrise, în sensul prevederilor art. 121 și art. 122 Codul de procedură civilă.

Cu referire la cele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează, că prin prisma prevederilor art. 123 alin. (3) Codul de procedură civilă, ordonanța organului de procuratură de clasare a cauzei penale, nu are autoritate de lucru judecat în cauzele civile, astfel că instanțele de judecată sunt obligate să dispună, administrarea de probe în vederea determinării și stabilirii circumstanțelor importante pentru soluționare cauzei.

Astfel, instanța de recurs, reiterând norma legală conform căreia, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii, va aprecia critic depozițiile martorilor, audiați atât în cadrul urmăririi penale, cât și a celor audiați în cadrul ședinței de judecată, nefiind prezentate instanței probe scrise, prin care să fie confirmate veridicitatea argumentelor invocate de către ambele părți litigante.

Instanța de recurs reține, că declarația persoanei fizice Culicov Liliana cu privire la disponibilul de mijloace bănești la situația din 01 ianuarie 2012, depusă de Culicov Liliana la IFS mun. Chișinău la 30 decembrie 2012, înregistrată cu nr. 2469 (f.d.111-112 vol.III) nu atestă existența datoriei în mărimea mijloacelor împrumutate de către intimată altor persoane în sumă de 2 919 059 lei, în baza contractelor de împrumut încheiate cu Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio”, or disponibilul de mijloace financiare a fost declarat de către Culicov Liliana la situația din 30 decembrie 2012, iar contractele de împrumut au fost încheiate pentru perioada din februarie–aprilie 2007, iar alte declarații fiscale de către Culicov Liliana nu a fost prezentate.

Cu privire la termenul de prescripție invocat de recurent, instanța de recurs reține următoarele.

În conformitate cu art. 272 alin. (2) Codul civil, dacă legea prevede altfel, prescripția începe să curgă de la data când obligația devine exigibilă, iar în cazul obligației de a nu face, de la data încălcării acesteia. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiție suspensivă, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiției.

În speță, termenul restituirii împrumutului conform contractelor de împrumut din 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007, 03 aprilie 2007, este de 5 zile din momentul vânzării utilajului și recepționarea mijloacelor bănești pe contul de decontare. Prin urmare, dreptul subiectiv de a solicita restituirea împrumutului a fost afectat de o condiție suspensivă, la realizarea căreia a început să curgă termenul prescripției extinctive.

La caz, utilajul procurat de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" a fost transmis în capitalul social al Societății cu răspundere limitată "Vudpecher" conform acordului din 17 mai 2007, fapt cunoscut inclusiv de către Culicov Liliana, care a semnat acordul respectiv în calitate de asociat. Astfel, faptul transmiterii utilajului în capitalul statutar a Societății cu răspundere limitată "Vudpecher" rezultă din Acordul cu privire la modificările și completările înscrise în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor și operate în Acordul de constituire al Societății cu Răspundere Limitată "Vudpecher" înregistrat la Camera înregistrării de Stat la 17 mai 2007 (f.d.82 vol.III).

Conform pct.2 al Acordului, capitalul social al societății constituie 2 757 699 lei, dintre care 2 752 299 lei, constituie suma majorării (mașini și mecanisme pentru efectuarea lucrărilor de excavare), fapt confirmat prin declarațiile vamale și invoice-uri (f.d.83-98 vol.III).

În acest sens, este important de menționat, că Acordul respectiv a fost semnat inclusiv de către intimata - Culicov Liliana, care în calitate de asociat al Societății cu Răspundere Limitată "Vudpecher" a participat la adunarea generală a asociaților din 16 mai 2007 și de la acea dată a cunoscut despre faptul transmiterii utilajului procurat de Societatea cu Răspundere Limitată "Adi Studio" în capitalul social al Societății cu Răspundere Limitată "Vudpecher".

Ulterior, prin Contractul de vânzare-cumpărare a părții din capitalul statutar din 13 iulie 2007 (f.d.175 vol.II), Societatea cu Răspundere Limitată "Adi Studio", în calitate de Vânzător, a înstrăinat către Cumpărătorii - Culicov Liliana și Josan Andrei, partea sa din capitalul statutar de 2 757 699 lei, ce reprezintă valoarea utilajului, totodată, în pct.4 din Contractul respectiv, este expres indicat că pînă la momentul încheierii contractului achitățile între părți au fost pe deplin realizate, fapt confirmat inclusiv și prin dispozițiile de încasare nr.0204 și nr.0205 din 13 iulie 2007, anexate la materialele dosarului (f.d.182-183 vol.II).

Instanța de recurs reține, că în asemenea circumstanțe data de la care intimata Culicov Liliana a cunoscut despre încălcarea drepturilor sale este 13 iulie 2007, data vânzării efective a utilajului, introdus în capitalul social al întreprinderii, dată de la care a început să curgă termenul de prescripție de 3 ani, însă cererea de chemare în judecată a fost înaintată la data de 12 martie 2012, fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de lege.

În acest sens, este greșită concluzia instanțelor de judecată precum că, anume de la data de 06 aprilie 2009 a început să curgă termenul de prescripție, nefiind prezentată de către intimată Culicov Liliana nici o probă în acest sens. La caz, este relevantă cauza Grafescolo SRL vs Moldova (cererea 36157/08), prin care ”Curtea a constatat, în unanimitate, violarea art. 6 CEDO, dreptul la un proces echitabil, notând că chestiunea respectării termenului de prescripție a fost un argument important, invocat de către compania reclamantă în cadrul procedurilor naționale. Dacă acest argument ar fi fost acceptat, aceasta determina respingerea acțiunii împotriva companiei reclamante”.

Tot odată, instanța de recurs reține drept întemeiată concluzia instanței de fond, privind aplicarea termenului de prescripție la cerința reclamantei/intimatei Culicov Liliana privind încasarea datoriei conform contractului de împrumut din 02 februarie 2007, or potrivit acestui act juridic împrumutul a fost acordat pe un termen de pînă la data de 01 aprilie 2007, pe cînd acțiunea a fost înaintată la 12 martie 2012, cu omiterea termenului de prescripție prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil.

Concluzionînd, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, avînd la bază circumstanțele de fapt și de drept stabilite, va casa decizia instanței de apel, hotărîrea din 03 martie 2014 și hotărîrea suplimentară din 28 martie 2014 a instanței de fond, pronunțînd o nouă hotărîre de respingere a cererii înaintate de Culicov Liliana împotriva Societății cu răspundere limitată ”Adi Studio” privind încasarea datoriei rezultată din contracte de împrumut fiind neîntemeiată.

Cît privește acțiunea reconvențională depusă Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio” împotriva Liliane Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut, instanța de recurs consideră că această urmează a fi admisă conform următoarelor argumente.

În conformitate cu prevederile art. 867 alin. (1) Cod civil prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În această ordine de idei urmează de remarcat și dispozițiile art. 195 Cod civil, care stipulează că actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice și juridice a voinței îndreptate spre nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile.

Astfel, prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că doar semnarea contractului de împrumut, fără a exista dovada transmiterii mijloacelor bănești nu demonstrează și existența raporturilor juridice între părți, care ar permite admiterea acțiunii cu privire la încasarea sumei.

Or, prin noțiunea de act juridic în sensul art. 195 Cod civil, este de înțeles că unul din elementele definitorii ale actului juridic civil este manifestarea de voință.

Avînd drept scop crearea, modificarea ori stingerea unor raporturi cu alte persoane, voința autorului actului juridic civil trebuie să fie manifestată, exteriorizată. Eficacitatea acestei voințe depinde de posibilitatea altor persoane de a lua cunoștință de ea. Manifestarea de voință trebuie să provină de la un subiect de drept civil - persoană fizică sau persoană juridică, întrucît actul juridic civil este un act volitiv și conștient. Manifestarea de voință trebuie să fie îndreptată spre producerea efectelor juridice:

nașterea, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile. Intenția de a produce efecte juridice este un element necesar al actului juridic civil, astfel încât aceste efecte nu se pot produce, conform legii, decât dacă o asemenea intenție a existat.

Astfel, cu referire la prevederile enunțate se atestă și incorectitudinea soluției instanțelor de judecată cu privire la respingerea acțiunii reconvenționale și respingerea cerinței de declarare a nulității contractelor de împrumut încheiate la 02 februarie 2007, 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007 și 03 aprilie 2007 între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio".

Aceasta deoarece, argumentele intimătei Culicov Liliana se combat prin constatările stabilite la caz și anume că, contractele încheiate între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" nu pot servi drept probă a încheierii contractelor de împrumut, deoarece acestea nu atestă transmiterea efectivă a banilor de la împrumutător la împrumutat.

Pe acest temei, având la bază dispozițiile art. 221 alin. (1) Cod civil, care prevăd că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul, deoarece conținutul acestei norme enunțate instituie că actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, care are ca scop amăgirea terților. Astfel, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic, consfințit în art. 195 Cod civil.

Astfel, instanța de recurs conchide că cele relatate mai sus, indică la faptul că tranzacția rezultată din contractele de împrumut nu a avut loc în realitate, tranzacția fiind doar una aparentă, fără intenția de a produce efecte juridice, fapt ce contravine normelor imperative și respectiv actele juridice respective fiind lovite de nulitate absolută în virtutea legii.

În conformitate cu art. 217 alin.(1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

La materialele dosarului a fost prezentată de către intimata Culicov Liliana un acord la contractele de împrumut din data de 13 iulie 2007, semnat de Cazacov Vladimir, ștampilat cu stampila societății, unde pct.1 din acord conține clauza conform căreia, se consideră achitată împrumutătorului Culicov Liliana de către împrumutatul Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" suma de 2 752 299 lei conform dispoziției de plată nr. 108 din 13 iulie 2007, în scopul stingerii obligațiilor contractuale rezultate din contractele de împrumut, încheiate în perioada martie –mai 2007 (f.d.123 vol.II).

Conform declarațiilor intimătei, de către Cazacov Vladimir s-a motivat necesitatea semnării acestor acte prin faptul că urmează a fi prezentate organului fiscal, însă intimata a refuzat semnarea acestora din motivul nerestituirii datoriei, iar recunoașterea datoriei de către recurent se confirmă inclusiv prin dispoziția de plată nr. 0108 din 13 iulie 2007 în sumă de 2 752 299 lei. (f.d.116 vol.III)

Instanța de apel a conchis că datele confirmate prin înscrisurile respective, confirmă recunoașterea de către Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" a valabilității

contractelor și a datoriei, și totodată combate temeiul invocat pentru declararea nulității acestora.

Cu privire la cele invocate instanța de recurs reține următoarele.

La materialele dosarului sunt prezentate două dispoziții de plată eliberate de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio", avînd același număr 0108, ambele datate din 13 iulie 2007, cu destinația plății de returnare a împrumutului, suma totală de 2 752 299 lei, ambele însă avînd destinatari diferiți: pe una este indicată Culicova Liliana, pe cealaltă Zberea Ivan (f.d.116 vol.III, f.d.181 vol.II).

Conform actului de control fiscal al Inspectoratului Fiscal de Stat din 27 martie 2013, prelungit pe formularul 5-658886 din 27 martie 2013, în urma controlului fiscal nr.11444 din 07 februarie 2013, efectuat la fața locului prin metoda verificării totale la Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" (f.d.58-66 vol. III), s-a constatat că conform documentelor prezentate la control Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" nu a încheiat contracte de împrumut cu persoanele fizice Culicov Liliana și Culicov Anatolie. Iar, la situația din 31 decembrie 2012 întreprinderea a rambursat împrumutul primit de la Zberea Ivan în sumă deplină, neînregistrînd datorii (f.d.61 vol.III).

Astfel, apreciind probele prin prisma pertinentei și utilității, avînd în vedere că instanța de recurs a constatat nulitatea absolută a contractelor de împrumut încheiate la 02 februarie 2007, 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007 și 03 aprilie 2007 între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio", ca fiind încheiate fără intenția de a produce efecte juridice și aplicînd efectele nulității actului juridic privind anularea actului juridic subsecvent, ca urmare a anulării actului juridic inițial, va dispune declararea nulității absolute a acordului din 13 iulie 2007 la contractele de împrumut încheiate între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio", fiind un act juridic încheiat fără manifestarea de voință.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că contractele de împrumut sus menționate nu pot servi drept probă de admitere a cererii inițiale, deoarece acestea sunt semnate de o persoană neîmputernicită, urmînd a fi declarate nule, în baza art. 226 Cod civil.

În conformitate cu art.71 alin.(1) lit. b, d) și art.73 alin.(1) Legea privind societățile cu răspundere limitată nr.135 din 14 iunie 2007, administratorul este în drept, să reprezinte fără procură societatea în raporturile cu organele statului, cu terții și în instanțele de judecată; să exercite alte împuterniciri atribuite de adunarea generală a asociaților sau de consiliul societății conform competenței lor. Administratorul este obligat față de societate să respecte limitele împuternicirilor stabilite prin actul de constituire ori, dacă acesta nu prevede altfel, de către adunarea generală a asociaților.

Astfel, potrivit pct. 7.2. al Statutului Societății cu răspundere limitată "Adi Studio", administratorul este în drept să acționeze, fără procură, în numele societății (f.d.78 vol.III). Ca urmare, dreptul de a semna contractele aparținea exclusiv administratorului, funcție care în perioada martie-aprilie 2007, cînd au fost semnate contractele de împrumut între Culicov Liliana și Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" era deținută de Cazacov Vladimir, fapt confirmat inclusiv și prin decizia Camerei Înregistrării de Stat din 27 februarie 2006 privind înregistrarea modificărilor (f.d.99).

Mai mult, potrivit Ordinului nr.13 din 02 martie 2006, anexat la materialele dosarului (f.d.179 vol. II) funcția de director al Societății cu răspundere limitată "Adi

Studio” revenea lui Cazacov Vladmiri, iar dl. Zberea Ivan definea funcția de director adjunct, fără drept de semnătură a contractelor și a actelor ce sunt necesare în evidența contabilă.

La caz, sunt irelevante constatările instanței de fond privind respingerea argumentului de lipsă a împuternicirilor administratorului ca temei de constatare a nulității, deoarece pe contractele respective era aplicată ștampila societății comerciale, iar Liliana Culicov nu cunoștea despre faptul că, Ivan Zberea are careva limitări la încheierea actelor juridice din numele persoanei juridice fapt care potrivit art. 226 Cod civil, nu poate fi imputat intimatei.

În contrariu, reiterând prevederile art. 63 alin.(3), art. 64 alin. (2) Cod civil, care prevede că persoana juridică este pasibilă de înregistrare de stat în modul prevăzut de lege. Datele înregistrării de stat se înscriu în registrul de stat, fiind accesibile oricărei persoane. Dacă faptul este înregistrat și făcut public, terțul trebuie să-l recunoască în raport cu sine. Această prevedere nu este valabilă pentru actele juridice săvârșite în decursul a 15 zile de după momentul când faptul a fost făcut public în măsura în care terțul demonstrează că nu a știut și nici nu trebuia să știe despre acest fapt.

Astfel, avînd în vedere că datele privind administratorul Societății cu răspundere limitată ”Adi Studio” sunt publice, sarcina probațiunii privind necunoașterea lipsei împuternicirilor de a semna acte juridice de către Zberea Ivan aparține anume intimatei Culicov Liliana, care de fapt nu a prezentat nici o probă în acest sens, ca să demonstreze contrariul.

Astfel, ținînd cont de materialele dosarului și circumstanțele cauzei raportate la cadrul normativ reiterat, instanța de recurs consideră că prin hotărârile instanțelor judecătorești inferioare au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material ce guvernează prezentul raport juridic litigios și ca rezultat neîntemeiat a fost admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că prezentul recurs se conformează prevederilor art.432 Codul de procedură civilă și urmează a fi admis, deoarece instanțele judecătorești inferioare nu au dat aprecierea corespunzătoare argumentelor invocate de recurent și a motivelor care au stat la baza respingerii lor, pronunțînd hotărâri judecătorești neîntemeiate.

Conform art.94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Recurentul Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio” la depunerea cererii reconvenționale în instanța de judecată a achitat suma de 100 lei, la declararea apelului a achitat suma de 38 500 lei, conform bonurilor de plată anexate la materialele dosarului (f.d.130 vol.II, f.d.16,17 vol.III), iar prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 29 decembrie 2014 a fost scutit de la plata taxei de stat (f.d.166 vol.III).

Avînd în vedere, că instanța de recurs a admis recursul declarat de Societatea cu răspundere limitată ”Adi Studio”, instanța de recurs va dispune încasarea sumei în

mărime de 38 600 (treizeci și opt mii șase sute) lei din contul Lilianeii Culicov în beneficiul Societății cu răspundere limitată "Adi Studio", cu titlu de cheltuieli de judecată.

Conform art.98 Codul de procedură civilă, Cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporțional părții admise din acțiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecare a pricinii suportate de instanță, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Dacă acțiunea a fost admisă parțial, iar pîrîtul este scutit de plata cheltuielilor de judecată, cheltuielile de judecare a pricinii suportate de instanță se încasează la buget de la reclamant, dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată, proporțional părții respinse din acțiune.

Conform art.3, alin.(1), lit. a) Legea taxei de stat „Tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuanțumuri: 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice, și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoane juridice”.

La depunerea cererii de chemare în judecată Culicov Liliana a achitat suma de 6000 lei (f.d. 72, 174 vol. II), iar prin încheierea instanței de fond a fost scutită parțial de la plata taxei de stat, avînd cele stabilite Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a încasa de la Culicov Liliana în beneficiul statului diferența taxei de stat în cuanțum de 19 000 (nouăsprezece mii) lei.

Avînd în vedere că nu este necesară verificarea unor dovezi suplimentare, circumstanțele pricinii fiind stabilite de instanțele judecătorești inferioare, însă normele de drept material au fost încălcate și aplicate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa hotărârile instanțelor judecătorești inferioare și a emite o nouă hotărâre prin care se respinge acțiunea inițială și se admite acțiunea reconvențională.

În conformitate cu art.art. 444, 445 alin. (1), lit.b) 445 alin.(3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio".

Se casează decizia Curții de Apel din 08 decembrie 2014, hotărîrea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 03 martie 2014 și hotărîrea suplimentară din 28 martie 2014 prin care acțiunea inițială a fost admisă parțial, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Se emite o nouă hotărâre prin care se respinge acțiunea înaintată de Culicov Liliana împotriva Societății cu răspundere limitată "Adi Studio" privind încasarea datoriei rezultată din contracte de împrumut, fiind neîntemeiată și prescrisă.

Se admite acțiunea reconvențională înaintată de Societatea cu răspundere limitată "Adi Studio" împotriva Lilianeii Culicov privind declararea nulității contractelor de împrumut.

Se declară nule contractele de împrumut încheiate la 02 februarie 2007, 19 martie 2007, 20 martie 2007, 28 martie 2007 și 03 aprilie 2007 între Societatea cu răspundere limitată „Adi Studio” și Liliana Culicov.

Se încasează din contul Lilianeii Culicov în beneficiul Societății cu răspundere limitată "Adi Studio" suma de 38 600 (treizeci și opt mii șase sute) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

Se încasează din contul Lilianeii Culicov în beneficiul statului suma de 19 000 (nouăsprezece mii) lei, cu titlu de taxa de stat.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Tamara Chișca-Doneva

Elena Covalenco

Dumitru Mardari